

Onderwerp Afhandeling vragen en toezeggingen raadscommissies begroting 2013

Steller M. Smit / M. van der Weij

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 7618 Bijlage(n) 3

Ons kenmerk BD12.3374272

Datum 13 NOV 2012 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 7 november 2012 heeft u in verschillende raadscommissies de programma's van de conceptgemeentebegroting 2013 besproken. Tijdens die commissies is een aantal vragen gesteld, waarvan wij hebben toegezegd deze te beantwoorden voor de raadsvergadering over de begroting op 14 november aanstaande.

In deze brief komen de volgende onderdelen aan de orde:

- De beantwoording van de openstaande vragen.
- Een overzicht van de toezeggingen.
- Een overzicht van de financiële ontwikkelingen na totstandkoming van de conceptbegroting 2013.
- De effecten van het regeerakkoord op onze gemeente.
- Een tweede erratum op de gemeentebegroting 2013.

Vragen en toezeggingen die geen betrekking hebben op de begroting 2013 worden afgehandeld via de reguliere toezeggingenlijst van de raadscommissies. We hebben een overzicht van deze toezeggingen opgenomen en geven aan wanneer we daarop terugkomen.

We hebben een papieren versie van de bijlagen voor u in de visiekast gelegd.

Beantwoording openstaande vragen per programma

PROGRAMMA 1: WERK EN INKOMEN

(Re)visie Zicht op werk en participatie als nieuwe basis

U vroeg ons of er al afspraken gemaakt zijn met de organisaties waar we de begeleiding van de groep zonder arbeidsvermogen gaan neerleggen.

Eén van de dienstverleningsconcepten vanuit de (Re)visie Zicht op werk en participatie is de dienstverlening aan de groep mensen zonder arbeidsvermogen. Dit concept moet komende periode nog verder uitgewerkt worden. Hierover zijn nog geen afspraken gemaakt met organisaties.

Dienstverleningsconcept

Uw commissie heeft gevraagd hoe het nieuwe dienstverleningsconcept er uit ziet?

Het dienstverleningsconcept wordt nu op hoofdlijnen uitgewerkt. Eind dit jaar verwachten we dit als concept gereed te hebben. Wij zullen uw raad vervolgens over de voortgang per brief informeren.

Doelstelling aantal klanten dat zelfstandig opereert op de arbeidsmarkt

U vroeg of de verdubbeling in de uitstroomdoelstelling van 20 % naar 37% wel haalbaar is.

Er is geen sprake van een verdubbeling. We hebben het percentage berekend op basis van de groep klanten met arbeidsvermogen (in plaats van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt). Daarnaast is de doelgroep nu vergroot doordat we doelstellingen hebben geformuleerd voor de gezamenlijke doelgroep Wwb/ Wsw. Met het nieuwe dienstverleningsconcept denken we deze doelen te kunnen bereiken.

E-dienstverlening

Uw commissie vroeg hoe het staat met de inrichting van e-dienstverlening?

Wij starten met een pilot e-dienstverlening in het eerste kwartaal van 2013.

Daarnaast vroeg u waarom er geen kennismakingsgesprek met klanten is die e-dienstverlening krijgen?

Wij gaan ervan uit dat ook klanten die van e-dienstverlening gebruik gaan maken eerst een gesprek krijgen met een klantmanager.

Vrijwilligerswerk

U vroeg ons in hoeverre het verrichten van vrijwilligerswerk een verplichtend karakter kent.

In het kader van de Wwb is vrijwilligerswerk in onze gemeente altijd vrijwillig en heeft het nooit een verplichtend karakter. In een enkel geval kan het verrichten van vrijwilligerswerk in het kader van een re-integratietraject worden verricht óf sinds 1/1/2012 als zogenoemde "tegenprestatie". In die gevallen is het verrichten van deze activiteiten verplicht. In de gemeente Groningen komt dit echter niet voor.

Daarnaast vroeg u welke vrijwillige taken worden bedoeld.

We denken bijvoorbeeld aan een klussendienst op wijkniveau voor mensen met een (lichamelijke) beperking. We zullen dit in 2013 nog uitwerken en komen zo spoedig mogelijk met een datum richting uw raad.

Efficiency UWV WERKbedrijf

Uw commissie heeft gevraagd welke acties zijn ondernomen om de efficiencywinst in te boeken.

In Groningen hebben we vanaf 2009 op onderdelen van onze dienstverlening integraal werkende teams geformeerd. Het ging om drie integrale teams: klantontvangst, werkgeversbenadering en jongeren. Bij alle drie teams heeft dit, om verschillende redenen, niet geleid tot kostenbesparingen. Het gaat om een landelijke bezuiniging waarbij het rijk alle gemeenten heeft gekort op de uitvoeringskosten. In de praktijk is gebleken dat bijna geen enkele gemeente door samenwerking met het UWV deze efficiencywinst heeft gerealiseerd.

Blijvende onzekerheid over economisch herstel en het effect op de arbeidsmarkt

Uw commissie vraagt wat de relatie is met de genoemde prognose van licht economisch herstel door het CPB en de prognose van 1,5% economische groei waar het nieuwe kabinet van uit gaat?

Prognoses zijn dagkoersen die kunnen veranderen. Wij hebben bij het opstellen van de begroting rekening gehouden met de toen meest recente prognoses. Mocht die in de toekomst anders uitpakken dan zullen we hierover in de VGR's rapporteren.

Nieuwe visie op de dienstverlening voor werkgevers

Uw commissie vraagt wat de knelpunten zijn als het gaat om de (huidige) werkgeversbenadering?

Op dit moment voeren we onderdelen van de werkgeversdienstverlening op verschillende plekken binnen de gemeente uit. In de nieuwe werkgeversbenadering brengen we alle activiteiten samen in één werkgeversservicepunt (het WSP). Dan is de versnippering in de dienstverlening verdwenen.

Kansrijke sectoren en de vraaggerichte werkgeversbenadering

U heeft ons gevraagd of de focus op kansrijke sectoren ook genoeg werkgelegenheid oplevert aan de onderkant van de arbeidsmarkt.

We gaan er nadrukkelijk van uit dat de focus op kansrijke sectoren niet alleen werk oplevert aan de bovenkant. (Extra) werkgelegenheid aan de bovenkant levert namelijk ook afgeleide werkgelegenheid op in de service economie zoals schoonmaak, detailhandel en de horeca. In april 2013 komen we met een rapportage over het vestigingsklimaat, die inzicht geeft in het aantal banen naar opleidingsniveau.

Bijstandsvolume

Uw commissie vroeg hoe het kan dat er in de tekst staat dat het aantal jongeren dat een beroep doet stabiel blijft terwijl dit juist met 9% stijgt.

Het aantal jongeren als percentage van het totale aantal klanten blijft constant namelijk ongeveer 12%, in absolute aantallen stijgt het. In de tekst was de toevoeging "uitgedrukt als % van het totale aantal klanten" duidelijker geweest.

Minder middelen voor Armoede- en minimabeleid

Gevraagd is of de genoemde voorzieningen op het gebied van armoede en minimabeleid nu wel of niet in stand blijven.

Zie erratum armoedebeleid: De teksten armoede en minimabeleid sluiten niet geheel aan bij het voorstel om het tekort van 2 miljoen euro volledig te dekken middels de reserve kinderfonds en extra beleidsmiddelen. De genoemde afschaffing van de witgoedregeling, de versoering van de langdurigheidtoeslag en de verlaging van de uitgaven bijzondere bijstand zijn in 2013 niet aan de orde.

Uitvoering nieuw armoedebeleid

Uw commissie vroeg hoe het staat met de voorbereiding van het nieuwe armoedebeleid.

De kadernota voor het nieuwe armoedebeleid wordt in november 2012 aan u voorgelegd. De nota schetst de kaders en biedt plannen en activiteiten voor de bestrijding van armoede, inclusief de financiële dekking hiervoor.

Daarnaast is door u gevraagd of de bezuiniging van 200 duizend euro op de stadspas nog wel klopt.

Nee, dat klopt niet. In de begroting is helaas een oude tekst blijven staan. Daarnaast staat er dat er in 2014 een besparing op inkomensondersteunende maatregelen zal worden gerealiseerd van 0,2 miljoen. Door toekenning en reservering van extra beleidsgeld zijn deze twee acties niet meer relevant.

Schuldhelpverlening

U heeft ons gevraagd wat de impact is van de extra druk op schuldhelpverlening op de wachttijden.

Voor 2013 is in de begroting rekening gehouden met het toegenomen beroep op de schuldhelpverlening in 2012 en de verwachte groei in 2013. De GKB kan haar formatie uitbreiden met 3,6 fte. Hiermee en met extra aandacht voor uitstroom en ondersteuning richting zelfredzaamheid bij klanten denken we de wachttijden beperkt te houden. De ontwikkeling van de crisis en de effecten van de maatregelen van het nieuwe kabinet ten aanzien van het beroep op de schuldhelpverlening zijn nog niet goed in te schatten.

Detacheringen

Uw commissie heeft gevraagd hoeveel mensen met arbeidsvermogen in 2013 gedetacheerd zullen zijn bij het Shared Service Centre en Stadsbeheer.

Voor 2013 is de doelstelling ongeveer 830 Sw-ers te detacheren, waarvan 400 bij externe werkgevers en 430 intern, voornamelijk bij Stadsbeheer (320) en het te vormen Shared Service Centre (30). In de begroting is opgenomen dat er intern gedetacheerd wordt bij Stadstoezicht, maar dat is niet juist. Het gaat om Stadsbeheer: onze organisatie die de groenwerkzaamheden verricht binnen de gemeente (zie bijlage erratum).

Aanvullend heeft u gevraagd hoe realistisch het aantal te realiseren detacheringen van 400 is bij externe werkgevers.

Op dit moment (november 2012) zijn er al ongeveer 400 personen extern gedetacheerd. Naar verwachting zullen dit er eind 2013 ongeveer 440 zijn. Conform de Re(visie) hebben we halverwege 2012 meer ingezet op externe detacheringen. Deze inspanningen hebben alleen al in 2012 geleid tot 60

extra detacheringen. We gaan ervan uit dat deze stijgende lijn zich ook in 2013 voortzet.

Friciekosten Sozawe

Waarom zijn de frictiekosten 6 keer zo hoog dan het door de raad ter beschikking gestelde bedrag van 200 duizend euro, namelijk 1,2 miljoen euro. Blijft het hierbij of worden dit er bij de begroting 2014 veel meer?

Voor frictiekosten is voor 2012 1,4 miljoen euro begroot. De verwachting was dat de frictiekosten in 2013 maximaal 200 duizend euro zouden bedragen doordat medewerkers die boven formatief zijn elders binnen de organisatie geplaatst zouden kunnen worden. Door de krimpende organisatie (bezuinigingen) en de slechte economische situatie gaat dat echter langzamer dan verwacht. Wij stellen uw raad voor, voor 2014 95 duizend euro te reserveren voor de frictiekosten Sozawe.

Huishouduitkeringstoets (HHUT)

U heeft ons gevraagd hoe wij aankijken tegen de HHUT.

Het is afwachten hoe het nieuwe kabinet deze regeling verder zal uitwerken.

PROGRAMMA 2: ECONOMIE EN WERKGELEGENHEID

Oprichtingen en opheffingen (startende) ondernemers

Wij hebben u in de raadscommissie toegezegd informatie te sturen over het aantal oprichtingen en opheffingen.

Een overzicht treft u aan in de bijlage bij deze brief.

PROGRAMMA 3: JEUGD EN ONDERWIJS

Tekort leerlingenvervoer

Er is een tekort op het leerlingenvervoer. In de begroting hebben we een aantal mogelijke richtingen gegeven voor de oplossing van dit tekort. U hebt tijdens de begrotingsbehandeling in de raadscommissie onder andere gevraagd wat dit betekent voor de kwaliteit van het leerlingenvervoer en wat dit betekent voor de ouders.

In uw raad van januari 2013 bespreken wij met u de nota Leerlingenvervoer met daarin de maatregelen die wij voorstellen en de consequenties hiervan.

Passend onderwijs

U heeft aangegeven geïnformeerd te willen worden over de ontwikkelingen binnen het Passend Onderwijs.

Wij zullen u via een informerende brief begin 2013 op de hoogte stellen over de ontwikkelingen binnen het Passend Onderwijs.

Lokaal Educatieve Agenda

U hebt ons gevraagd of wij meer aandacht kunnen besteden aan het verbeteren van de onderwijskwaliteit, het internationaal onderwijs en cultuureducatie.

We zijn met de onderwijsbesturen in gesprek over het opstellen van een nieuwe lokale educatieve agenda (LEA). In die gezamenlijke agenda van gemeente, schoolbesturen en voorschoolse instellingen maken we afspraken met elkaar langs drie hoofdlijnen:

- *goed onderwijs langs doorgaande leerlijnen*
- *nauwe afstemming tussen onderwijs, ondersteuning en zorg*
- *goede voorbereiding op de arbeidsmarkt.*

Het internationaal onderwijs maakt daarnaast onderdeel uit van het Akkoord van Groningen/City of Talent.

PROGRAMMA 4: WELZIJN, GEZONDHEID EN ZORG

Wachtlijsten alfabetisering

Er zijn op dit moment wachtlijsten bij de alfabetiseringstrajecten. Dit komt onder andere doordat er steeds minder landelijke middelen zijn. Wij hebben u toegezegd te onderzoeken of we dit kunnen opvangen en wat we verder met het thema educatie gaan doen.

Wij doen voor het eind van het jaar in een brief aan uw raad een procesvoorstel met als doel om zo spoedig mogelijk te komen tot een nieuwe kadernota educatie (breed). Het onderwerp alfabetiseringstrajecten maakt daar deel van uit. Hierin gaan we uiteraard ook in op het knelpunt dat er steeds minder geld beschikbaar is voor educatie.

PROGRAMMA 5: SPORT EN BEWEGEN

Sporthallen Zuid

U heeft ons gevraagd om aan te geven hoe het met de voortgang van de sporthallen in Zuid zit. De initiatieven spelen al lang en u wilt weten wanneer er meer duidelijkheid komt.

Over de Noorderpoortsporthal naast de Euroborg hebben we tot nu toe gesprekken gevoerd over hoe de sporthal er uit zou moeten komen te zien en wie wanneer gebruik maakt van de hal. Wat betreft de investering van de sporthal lijken gemeente en Noorderpoort er uit te kunnen komen. Op de exploitatie van de sporthal zit een tekort. Hierover hebben we uw raad geïnformeerd in de brief over het Mulierrapport.

Er is een nota over de Sporthal/zaal in de Wijert in voorbereiding. Deze brengen we in januari 2013 ter kennis aan uw raad. Wat we daar gaan bouwen is ondermeer afhankelijk van de ontwikkeling van de Noorderpoort sporthal.

Het Gomarusscollege heeft de gemeente Groningen een voorstel gedaan over de besteding van de onderwijsmiddelen t.b.v. een sportruimte op het terrein van de school zelf. De gemeente praat op korte termijn hierover verder met het Gomarusscollege.

Roeibaan en de ontwikkeling van Meerstad

U wilt weten hoe het zit met de roeibaan in het kader van de ontwikkeling van Meerstad.

Tijdens de begrotingsbespreking hebben we uw commissie toegezegd op korte termijn meer duidelijkheid te geven. Wij zullen dit uiterlijk januari 2013 doen via een informerende brief.

PROGRAMMA 6: CULTUUR

Stripmuseum

Het Stripmuseum kan mogelijk in het Groninger Forum, maar moet straks uit de huidige locatie. Voor de overbruggingsperiode is nog geen oplossing. U heeft ons gevraagd hoe wij hier tegen aan kijken.

We hebben nog even tijd (exploitatiesubsidie loopt t/m eind 2014) en blijven in gesprek met het Stripmuseum. We hebben een plan ontvangen voor de samenwerking met het Groninger Forum.

Bibliotheek De Wijert – motie opknappen

U heeft ons gevraagd naar de stand van zaken van het opknappen van de bibliotheek.

Het bedrag dat nodig is voor De Wijert 'nieuwe stijl' is niet beschikbaar (30 duizend incidenteel). Biblionet heeft nog geen definitieve uitspraak gedaan of opknappen wel of niet doorgaat.

OOG tv/radio

Uw commissie vraagt wat het perspectief is op huisvesting van OOG in het voormalig Noorderbad.

Uit het onderzoek naar huisvesting van OOG in het Noorderbad is gebleken dat er veel moet gebeuren om OOG daar te huisvesten en dat dat kostbaar is. OOG heeft aangegeven naar het Forum te willen en beraadt zich op huisvesting in het Forum. Een werkgroep met vertegenwoordigers van OOG en de gemeente onderzoekt (volledige) huisvesting van OOG in het Forum, zo mogelijk als partner binnen het Forum.

Verder heeft u gevraagd hoe wij aankijken tegen de financiële situatie van OOG.

OOG gaat haar organisatie omvormen. Dat moet zorgen voor financiële stabiliteit. Dat gebeurt op basis van een nieuwe visie die OOG in 2013 ontwikkelt.

PROGRAMMA 7: VERKEER

Geluid – verlenen ontheffingen

Uw commissie vraagt of het klopt dat er veel ontheffingen worden verleend met betrekking tot geluidsbelasting.

Ja, dat klopt. In de Wet geluidhinder is een voorkeursgrenswaarde benoemd van 48 decibel. Zodra deze waarde in een gebied wordt overschreden is een ontheffing nodig. Aangezien de waarde van 48 decibel op zeer veel plaatsen in Nederlandse steden wordt overschreden, worden er in Nederland veel ontheffingen verleend. Groningen (een intense stad) vormt op dit algemene beeld geen uitzondering; ook wij verlenen veel ontheffingen.

Overigens overschrijden we nergens de wettelijke eisen met betrekking tot de geluidsbelasting binnenshuis. Deze waarde ligt op 33 decibel met gesloten ramen. Daarnaast houden we op plekken waar de geluidsbelasting hoog is, in onze bouwplannen nadrukkelijk rekening met geluidswerende maatregelen. U kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan "dove" (geen ramen) of dubbele gevels en het creëren van "geluidsluwe" binnenplaatsen.

Verschonon Wagenpark

U heeft gevraagd of we het gemeentelijk wagenpark verder kunnen verduurzamen, bijvoorbeeld door te rijden op aardgas.

Wij werken aan een notitie over schone auto's en duurzame mobiliteit. U kunt daarbij denken aan het faciliteren van elektrisch en bio-energie aangedreven voertuigen. De notitie beschrijft ook hoe wij omgaan met ons gemeentelijk wagenpark en de mogelijkheden tot verdere verduurzaming ervan. Deze notitie bieden wij in mei 2013 aan. Op dit moment rijden er binnen de gemeente ca. 30 voertuigen op aardgas. En er lopen proeven met Dual fuel systemen (diesel/gas) en GTL (Gas-to-Liquid) brandstof i.p.v. diesel brandstof. In 2013 evalueren we de nota Aardgas tenzij.

PROGRAMMA 8: WONEN

Wonen boven winkels

U heeft gevraagd hoe het zit met de resterende panden die in bezit zijn en of dit een risico met zich meebrengt.

Er zijn nog 4 resterende panden van Wonen boven Winkels. Hiervan zijn er op dit moment twee in de vrije verkoop. Over de overname van de andere twee spreken wij met Lefier.

Renovatie Diepenring

U vroeg of de renovatie van de Diepenring is geschrapt?

De renovatie van de Diepenring is inderdaad uit de begroting gehaald. De begrotingstekst in programma 8 is hierop aangepast (zie bijlage erratum).

-3 dB norm

U heeft gevraagd hoe het staat met de update van de -3 dB norm.

Een uitgebreide update van de -3 dB norm zal in de monitor Jongerenhuisvesting onder het kopje 'geluidsreducerende maatregelen' worden opgenomen. De monitor Jongerenhuisvesting wordt als onderdeel van het Meerjaren Programma Wonen in januari 2013 aan uw raad aangeboden.

Woonschepenhaven

U heeft gevraagd of de inzet van ISV middelen ten koste gaat van andere zaken en of dit besluitvorming vraagt in de raad.

Over de inzet van de ISV middelen bereiden wij een voorstel voor.

Leegstand kantoren en transformatie

Uw commissie gaf aan het onderdeel 'Leegstand in kantoren en transformatie' te missen in de begroting. U vroeg of dat een vast onderdeel kan worden.

Leegstand in kantoren en ander vastgoed zijn we in het kader van de aanpak voor Intense Verbouw aan het inventariseren. In het voorjaar van 2013 zal hierover aan de raad worden gerapporteerd.

Vaststellen hogere grenswaarden

U vindt het vaststellen van de hogere grenswaarde geluid om bouwen mogelijk te maken een punt van aandacht.

Bij het verstrekken van hogere grenswaarden voor geluid maken wij per geval een integrale afweging gemaakt van de diverse belangen. In de procedure die hiervoor geldt is deze afweging geborgd.

Westpoort

U heeft gevraagd of er alternatieven voor het gebruik van Westpoort zijn.

We gaan dit de komende maanden onderzoeken. Op dit moment loopt er een onderzoek naar energielandschappen waar op het niveau van de stad wordt gekeken naar de mogelijkheden voor (tijdelijk) gebruik van braakliggende terreinen voor de productie van duurzame energie. Wij verwijzen u ook naar onze brief aan uw raad over de voortgang uitvoeringsprogramma Energie (RO12.3284980).

Inlooppunt duurzaamheid en groen in leefomgeving

U heeft naar de mogelijkheden gevraagd voor een fysiek inlooppunt voor duurzaamheid en groen in de leefomgeving.

Het duurzaamheidsloket in de bibliotheek is gestopt net als het informatiepunt Duurzaam Bouwen. Er wordt nu gewerkt aan een energiebesparingsplatform. Dit zal in eerste instantie een virtueel loket worden dat vanaf begin 2013 actief is. We doen dit als gemeente samen met partners (waaronder Kuub, KAW en Noorderlink) en de gemeenten Assen en Leeuwarden. Wat betreft groen in de leefomgeving wordt per project zoveel mogelijk ingezet op een hoogwaardige, groene leefomgeving. Ook stimuleren we initiatieven op het gebied van stadstuinbouw en andere 'groene' projecten die door bewoners worden geïnitieerd.

PROGRAMMA 9: ONDERHOUD EN BEHEER OPENBARE RUIMTE

Waterhuishouding Oosterpark

Uw commissie heeft gevraagd naar de stand van zaken van de (grond)wateroverlast in het Oosterpark.

De grondwaterstand in het Oosterpark is dusdanig hoog dat op een aantal plaatsen de bomen hieraan dood gaan. We hebben inmiddels onderzocht welke maatregelen daar nodig zijn om de waterhuishouding te verbeteren en goede groeiplaatsen voor bomen te realiseren. De kosten daarvan zijn echter hoog. We beraden ons momenteel op een mogelijke fasering van de maatregelen en op de dekkingsmogelijkheden daarvan. We verwachten in mei van 2013 met nadere voorstellen daarvoor te komen.

Overzicht van toezeggingen per programma

Programma 1: Werk en inkomen (W&I)

- Wij gaan verder met het betrekken van werkgevers m.b.t. het oplossen van problemen.
- Tijdens de plenaire zitting zal de wethouder zijn visie geven m.b.t. de stadspas en het vrijwilligerswerk.

Het onderwerp stadspas zal op 21 november in de commissie W&I aan de orde komen, zodat u uw wensen en bedenkingen kan uiten. M.b.t. vrijwilligerswerk zal er 20 november in ons college besluitvorming plaatsvinden waarna u zo spoedig mogelijk wordt geïnformeerd.

Programma 2: Economie en werkgelegenheid (W&I)

- Uw raad ontvangt een lijst van alle oprichtingen en opheffingen/faillissementen in de stad
Een overzicht treft u aan in de bijlage.
- Wij bereiden voor 2013 een discussie voor over wijk economie.
Wij stellen voor in april 2013 met u een discussie te voeren over hoe we op een zinvolle manier de beschikbare middelen kunnen besteden. Dit willen we doen aan de hand van de opgedane ervaringen in de afgelopen jaren. U wordt hierover per brief geïnformeerd.
- De raad ontvangt ter bespreking een rapportage over hoeveel hoog- en laagopgeleiden er in onze stad werken, inclusief onderlinge relatie/spin-off (waarschijnlijk binnen drie maand).
Wij komen in april 2013 hierop terug. Als onderdeel van de enquête vestigingsklimaat.

Programma 3: Jeugd en onderwijs (O&W)

- Wij geven u aan hoe de bezuinigingstaakstelling m.b.t. het leerlingenvervoer ingevuld kan worden.
Wij komen hier op terug in januari 2013 bij de bespreking van de nota Leerlingenvervoer.

Programma 4: Welzijn, gezondheid en zorg (O&W)

- Uw raad wordt op de hoogte gesteld zodra er informatie is over 'bewegen voor ouderen' (autogym/outdoor gym).
Dit onderwerp maakt deel uit van de visie over sporten in de openbare ruimte die we in juni 2013 aan u voorleggen.

Programma 5: Sport en bewegen (O&W)

- Sportcomplex Corpus den Hoorn/Gronitas: we gaan de problematiek samen met de voorzitter van FC Groningen bespreken met de leiding van Gronitas.
- We maken de gesprekken m.b.t. sportaccommodaties in Zuid inzichtelijk. (met wie en stand van zaken).

- We zullen u in januari 2013 per brief informeren over de stand van zaken.*
- In januari 2013 volgt een preadvies over de sportpas.
 - De Topsportnota (januari 2013) wordt geagendeerd voor de commissie O&W op verzoek van GroenLinks.
 - Het Meerjaren Investeringsprogramma in onderhoud sturen wij aan u toe. *Wij willen het MIP/MOP informeren met u bespreken in een toelichtende bijeenkomst. Wij treden hierover in overleg met de griffie.*
 - We verrichten een onderzoek naar de klanttevredenheid van verenigingen over de sporthallen. *Wij komen hier begin 2013 op terug.*

Programma 6: Cultuur (O&W)

- We informeren u over de keuzes in het onderhoud Stadsschouwburg/Oosterpoort (uitstel onderhoud vs. kosten op lange termijn)
- We informeren u over de stand van zaken financiële situatie Martiniplaza.

Programma 7: Verkeer (B&V)

- We maken een integrale verkeer- en vervoersvisie *Wij zullen bij het opstellen van een integrale visie verkeer en vervoer de projecten P+R Zernike en fietspad de Verbetering meenemen. In februari 2013 informeren wij u over de voortgang.*
- Wij komen terug op de situatie van het fietsparkeren bij het Hoofdstation, waarbij gezocht zal worden naar financiën. *Wij gaan onderzoeken of en hoe we met beperkte eigen middelen toch kunnen investeren in het vergroten van de fietsparkeercapaciteit op het Hoofdstation. In februari 2013 verwachten wij u hierover nader te informeren.*
- Wij komen terug op de gevolgen van het rijksbeleid inzake de OV-studentenkaart. *Het doorberekenen van de effecten vergt enig onderzoek en tijd. In maart 2013 informeren we uw raad over de stand van zaken.*
- Wij maken een herijking van het Parkeerbeleid inclusief buurtparkeren. *Wij gaan ons parkeerbeleid herijken en nemen hierin de herijking van de verhouding tussen straatparkeren en parkeren in garages en de verhouding tussen kort parkeren (in garages of op straat) en lang parkeren op P+R-locaties aan de randen van de stad mee. Wij informeren u in april 2013 over de vorderingen en stand van zaken hieromtrent.*
- We houden aandacht voor de leefbaarheid in de wijken met betrekking tot het project Aanpak Ring Zuid *Om goed zicht te hebben op waar het project Aanpak Ring Zuid leidt tot meer autoverkeer en waar tot minder, hebben we een kleurenkaart laten maken. Deze kleurenkaart maakt de toe- en afname van verkeer inzichtelijk. Inmiddels is deze kaart beschikbaar (www.aanpakringzuid.nl). Wij zullen u*

- binnenkort met een brief informeren over de gevolgen voor het onderliggend wegennet. Met deze kleurenkaart komen ook de gebieden in beeld die extra aandacht nodig hebben op het gebied van leefbaarheid.*
- In het kader van de kleine verkeersmaatregelen worden in 2013 de Eemsgolaan en Johan van Zwedenlaan aangepakt.
Wij zijn inmiddels gestart met de voorbereidingen hiervoor.
 - Wij gaan kijken naar de mogelijkheden voor elektrische oplaadpunten in parkeergarages.
Wij nemen dit mee in een notitie over schone auto's en duurzame mobiliteit, die wij in mei 2013 met u bespreken.

Programma 8: Wonen (R&W)

- Zodra de ontwikkeling van Reitdiep 3 en 4 aan de orde is komt stellen wij dit aan de orde in de commissie R&W.
- We gaan nadenken over de combinatie van het gebruik van de starterslening met gerichte inzet ervan in Meerstad.
- Wij leggen in maart 2013 een voorstel voor over het wijkvernieuwingplan Selwerd. Wij zien dat ook als een moment om te bespreken wanneer de 15% norm weer gaat gelden voor Selwerd of niet.

Programma 9: Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (B&V)

- We melden volgend jaar aan uw raad onze bevindingen over de renovatie van de aula op Selwerderhof
We komen hierover in mei 2013 bij u terug.
- Wij komen volgend jaar terug op situatie met betrekking tot koude- en warmtenetten.
Uiterlijk december 2012 informeren wij uw raad schriftelijk over de ontwikkeling van twee warmte-koude netten; één in de binnenstad en één op het Europapark. Verder leggen wij u voor juli 2013 een beleidsplan over warmte-koude opslag voor.
- Wij komen binnenkort terug op de consequenties van verruiging.
Wij verwachten u in maart 2013 hierover te informeren.
- Wij komen binnenkort met een voorstel betreffende een oplossing voor het knelpunt onderhoud speeltoestellen.
Wij leggen uiterlijk januari 2013 het geactualiseerde Meerjarenplan vervangingen aan u voor. Daarin zijn voor de jaren 2014 t/m 2016 middelen geraamd voor extra vervangingen van speeltoestellen. Het dagelijkse onderhoud van speelvoorzieningen is afdoende gedekt uit de reguliere onderhoudsbudgetten die daarvoor uit de middelen voor areaaluitbreidingen op peil zijn gebracht.
- Wij komen binnenkort met een voorstel met betrekking tot het knelpunt Stadstoezicht.
Uiterlijk februari 2013 informeren wij uw raad over de stand van zaken en de oplossingsrichtingen voor het knelpunt bij Stadstoezicht. De knelpunten

worden op dit moment geanalyseerd. Ze zijn het gevolg van ontwikkelingen op het gebied van beleid, bezuinigingen van het rijk, de Visie op de Grote Markt en de recessie. Daarnaast speelt een toename van het aantal grote evenementen en de toenemende complexiteit hiervan. Dit alles wordt in samenhang bekeken. Het voorstel voor de oplossing van het knelpunt van Stadstoezicht wordt bij de Voorjaarsbrief betrokken.

Programma 10: Veiligheid (F&V)

- We gaan een verdere verkenning doen rondom de wietpas met betrekking tot coffeeshop houders, gezondheid etc. en houden een vinger aan de pols met betrekking tot de situatie elders.
We werken de uitkomsten van het nieuwe regeerakkoord nader uit en betrekken dit bij de verkenning en betrekken daarbij ook het specifieke beleid van Amsterdam. We komen hiermee bij u terug in 2013.
- Uw commissie wenst een discussie rond het democratisch functioneren van de beoogde regioburgemeester van de politieregio eenheid noord en voorzitter van de veiligheidsregio (provincie Groningen).
Wij gaan ervan uit dat de griffie een discussie hierover inplant.
- Wij hebben u in de loop van 2013 een voorstel toegezegd voor nadere discussie over wijzigingen in het beleid naar aanleiding van de nieuwe Drank- en Horecawet.
Dit onderwerp staat al op de LTA. We leggen het voorstel in maart 2013 aan u voor. Daarbij betrekken we ook de handhaving van alcoholgebruik onder jongeren.
- Meldpunt overlast kan beter.
We kijken naar een verbetering van de PR en de website, o.a. op het thema geluidsoverlast. De wijzigingen melden wij in de voortgangsrapportage. Verder kijken wij samen met de politie naar verbetering van de afhandeling van meldingen die 's nachts binnenkomen. Daarover informeren wij u in januari 2013.
- We geven de cijfers van het openbare orde team in relatie tot geweldsdelicten aan u door zodra die er zijn.
U ontvangt van ons begin 2013 de cijfers, zodat we geheel 2012 kunnen betrekken.
- Het functioneren van C2000 heeft onze aandacht ook bij de Euroborg. De schriftelijke beantwoording van eerdere vragen hierover komen er na verdere aanscherping aan.

Programma's 11-13: Stadhuis en stadjer; Bedrijfsvoering; Overig (F&V)

- We stellen in 2013 een nota op over ons sociale mediabeleid.
We verwachten in april 2013 deze nota aan u voor te leggen.
- In de nog niet definitieve nota internationalisering is de ambitie opgenomen om te onderzoeken of er ook met externe financiering is te komen tot een welcome centre buitenlandse werknemers, dus niet alleen studenten.

- Het initiatief voorstel over het maximaal gebruik maken van subsidierelaties i.p.v. aanbesteding wordt opgepakt en indien mogelijk komt er schriftelijke informatie over hoe dat tot nu toe is gegaan in de praktijk.
- Het signaal over het niet op orde zijn van de gemeentelijke archieffunctie (bewaren mailbox vertrekkende ambtenaren) wordt opgepakt en uitgezet bij het GMT.
- Zodra de nieuwe aanbestedingswet is aangenomen komen we bij u terug om het inkoopbeleid te bespreken en te kijken welke invloed dat op ons beleid moet hebben.

Programma's 14-15: Lokale belastingen en heffingen; Alg. inkomsten en post onvoorzien (F&V)

- We hebben toegezegd samen te kijken of er volgend jaar ten aanzien van precario winst te behalen is in de kosten die nu worden toegerekend. Te onderzoeken valt of een efficiency winst te behalen is door minder aan handhaving te doen zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit in de openbare ruimte.

Algemeen, paragrafen en financieel perspectief (F&V)

- Er komt een aanpassing van de tarievennota op het punt van de precariobelasting.

De door u ontvangen tarievennota bevat het voorstel de tarieven van de precariobelasting in 2013 en 2014 kostendekkend te maken, door deze in twee stappen met 25% (12,5% per jaar) te verhogen. Dit leidt in 2013 en 2014 tot een verhoging van de inkomsten van 59 duizend euro (samen dus 118 duizend euro).

We hebben geconstateerd dat, bij het bepalen van de benodigde tariefstijging, teveel kosten zijn toegerekend aan de precario. Dit betekent dat het tarief in 2013 en 2014 minder hoeft te stijgen. Om de precariobelasting kostendekkend te maken volstaat een verhoging van 17,8% in plaats van 25%. De stijging van 17,8% wordt verdeeld over 2013 en 2014 (8,9% per jaar).

De verhoging van de inkomsten uit de precariobelasting komt daardoor uit op 42 duizend euro per jaar.

Wij hebben u toegezegd dat u hierover een gewijzigd voorstel van de tarievennota tegemoet kunt zien. We verwachten u de gewijzigde tarievennota na onze collegevergadering van 20 november 2012 te kunnen aanleveren ten behoeve van uw vergadering op 28 november 2012.

De vermindering van de verhoging van de precariobelasting heeft tot gevolg dat opbrengst van de precarioverhoging lager wordt. Het gaat om 17 duizend euro in 2013 en circa 30 duizend euro in 2014. De tarieftaakstelling uit het pakket bezuinigingsmaatregelen wordt hierdoor niet volledig gerealiseerd. In 2014 resteert nog een tekort van circa 30

duizend euro Hiervoor zullen we aanvullende dekkingsvoorstellen moeten zoeken.

- De genoemde financiële tegenvallers na afsluiting van de concept-begroting worden schriftelijk op een rij gezet
Zie verderop in deze brief.
- Aan wethouder Van der Schaaf wordt gevraagd te rapporteren over het effect van de inzet van ISV-middelen in het project woonschepenhaven.
Wat kunnen we daardoor niet meer doen?
Zie beantwoording vraag onder programma 8.
- We bereiden voor volgend jaar een discussie voor over het omlaag brengen van de kosten (van innen / toezicht houden) in relatie tot onder meer de ontwikkeling van het Shared Service Center (en wellicht ook door regeldrukvermindering). Een overzicht met betrekking tot de kostentoe rekening (cijfers vorig jaar) zenden wij zo spoedig mogelijk toe aan de commissie.
- We zoeken voorafgaand aan de begrotingsraad uit wat de informatie over het nieuwe rijksbeleid betekent voor de leges WOB-verzoeken en daarmee voor het voorgestelde beleid in de begroting.
In de tarievennota 2013 is een voorstel opgenomen voor het opnemen van Leges voor het doen van nasporingen en bewerkingen ingeval van verzoeken om omvangrijke en bewerkelijke informatie waarbij de werkzaamheden meer dan 4 uren omvatten.

In uw raadscommissie Financiën en Veiligheid van 7 november 2012 is opgemerkt door de SP dat een wetsvoorstel in voorbereiding is waarbij zou worden bepaald dat slechts de kosten van reproducties in rekening zouden kunnen worden gebracht. Hierover is de vraag gesteld wanneer de voorgestelde wet in werking treedt. De volgende vraag die daarbij is gesteld is of het college het huidige voorstel voor de Tarievennota 2013 handhaaft of intrekt.

Op dit moment is een wetsvoorstel in voorbereiding, waarin onder meer is opgenomen dat het overheidsorgaan voor de verstrekking van documenten op grond van de Wob ten hoogste de kosten in rekening brengt van de verstrekte informatiedragers. Dit wetsvoorstel bevindt zich echter pas in de voorbereidende fase en heeft tot 1 oktober ter consultatie gelegen bij o.a. de VNG.

Het is naar onze mening lang niet zeker of het wetsvoorstel in deze vorm zal worden ingediend, gelet ook op het feit dat het voorstel onder de verantwoordelijkheid van een nieuwe minister is komen te vallen. Kortom, de uitkomst van het wetsvoorstel in de huidige vorm en mogelijke inwerkingtreding is daarmee dus ongewis, in ieder geval voor het jaar 2013.

- Recente rechtspraak maakt leges voor het doen van nasporingen mogelijk. Ook de VNG is deze mening toegedaan. Wij zijn dan ook van mening dat in geval van veelomvattende en bewerkelijke Wob-verzoeken, waarbij de werkzaamheden meer dan 4 uren omvatten, het niet meer dan billijk is dat de kosten van een Wob-verzoek worden gedekt door degene die daar een specifiek belang bij heeft. Daarbij komt dat er sprake is van een toenemend aantal ingediende Wob-verzoeken die een groot beslag leggen op de ambtelijke capaciteit. De veelal grote hoeveelheid gevraagde informatie kan pas beschikbaar worden gesteld nadat deze opgezocht, gecontroleerd en bewerkt is binnen de korte termijnen die in de wet zijn opgenomen. Ons college handhaaft daarmee het voorstel. Mochten er toch ontwikkelingen zijn voor latere jaren, dan zullen daar voorstellen voor worden gedaan.*
- We zoeken uit wat (en of) de negatieve effecten zijn op vogels bij het realiseren van windmolens op de Stainkoeln.
 - We zeggen toe dat de motie Meatfree Monday gewoon wordt uitgevoerd (voor het overige komt de voedselvisie en alles wat daarmee samenhangt eind van deze maand in uw commissie B&V aan de orde)
 - De extra bijdrage aan Stadstoezicht is eenmalig. We zoeken samen met de organisatie voor een vervolgoplossing zodat toezegging van budgetneutraliteit gestand wordt gedaan.

Ontwikkelingen na totstandkoming van de begroting 2013

In de raadscommissie Financiën en Veiligheid van 7 november 2012 hebben we u geïnformeerd over een aantal financiële ontwikkelingen na de totstandkoming van de begroting 2013. We hebben toegezegd u hierover schriftelijk te informeren. Onderstaand gaan we in op de genoemde ontwikkelingen.

Herziening grondexploitaties

Bij de gemeenterekening 2011 is een voorziening van 40 miljoen euro getroffen voor de risico's bij bedrijventerreinen en woningbouwlocaties en de risico's bij projecten met derden. We hebben onze inschattingen bij het bepalen van de omvang van de voorziening laten toetsen door een externe deskundige (Rebel). Op basis daarvan concludeerde Rebel dat er geen reden was de omvang van de voorziening bij te stellen. Bij de totstandkoming van de begroting zijn we daarom uitgegaan van 40 miljoen euro. In zijn rapportage gaf Rebel wel aan dat er rond de uitgangspunten in de grondexploitaties grote onzekerheden bestaan en het daardoor niet is uit te sluiten dat er in de toekomst nogmaals voorzieningen, afboekingen of bijstellingen van het weerstandsvermogen nodig zijn.

Na het treffen van de voorziening bij de gemeenterekening 2011 zijn we gestart met de herziening van de grondexploitatie van een groot aantal projecten. De uitkomsten van de herziene grondexploitatie in totaal moet inzicht geven of de getroffen voorziening voldoende is.

Op basis van de eerste uitkomsten van de herzieningen, schatten we in dat er meer middelen nodig zijn dan de beschikbare 40 miljoen euro in de voorziening. Daarnaast is het risico bij grondexploitaties toegenomen, waardoor het benodigd weerstandsvermogen hoger wordt.

Een eerste indicatie van het totale effect ligt tussen de 10 en 20 miljoen euro.

In het kader van de controle op de jaarrekening, worden de grondexploitaties door de accountant beoordeeld. Dit is nog niet afgerond. Vervolgens bespreken wij de herziene grondexploitaties. We verwachten u de herziene grondexploitatie in december 2012 te kunnen aanleveren. Op dat moment kunnen we u een onderbouwde inschatting van het totale effect geven.

TCN/SIG

De moedermaatschappij van TCN/SIG (TCN Urop SE) heeft eind oktober 2012 surseance van betaling gekregen. Dit betekent dat het bedrijf uitstel van betaling heeft en met zijn schuldeisers moet overleggen.

Wij hebben een aantal financiële relaties met TCN voor in totaal 6,3 miljoen euro. Het gaat om een achtergestelde lening van 4,5 miljoen euro en een rekening-courant krediet van 1,8 miljoen euro. Daarnaast houden we bij

grondexploitaties rekening met een grondafname door TCN/SIG van 1,9 miljoen euro en hebben we nog een vordering van 1 miljoen euro op TCN in verband met de afwikkeling van de verkoop van aandelen SIG. De vordering van 1 miljoen euro is niet als vordering opgenomen in onze administratie. Wanneer we deze niet ontvangen, leidt dit bij ons niet tot een nadeel.

Gelet op de surseance van betaling is het risico op een faillissement groter geworden. We moeten daarom in 2012 een voorziening van 6,3 miljoen euro treffen. Dit leidt tot een nadeel van 6,3 miljoen euro in 2012. Dit nadeel zal worden meegenomen bij Voortgangsrapportage 2012-III. De consequenties voor de grondafname betrekken we bij de herziening van de grondexploitaties dit najaar.

Door het treffen van een voorziening kan de reservering in het weerstandsvermogen van 4,4 miljoen euro vervallen. Per saldo is sprake van een extra nadeel van 1,9 miljoen euro.

Met onze stadsadvocaat onderzoeken we onze mogelijkheden als schuldeiser.

Stopzetten van projecten

In het raadsvoorstel bij de begroting 2013 is een overzicht van de te stoppen projecten opgenomen. Bij de totstandkoming van de begroting 2013 gingen we ervan uit dat het stoppen van de projecten zou leiden tot een vrijval van 14,6 miljoen euro.

We werken momenteel aan een raadsvoorstel met een uitwerking van de benodigde besluiten om het stopzetten van de projecten te effectueren. Ook de financiële effecten worden hierin nader uitgewerkt.

Uit de doorrekening van de projecten blijkt dat de vrijval als gevolg van het stopzetten van projecten iets lager uitvalt. Rekening houdend met de uitgaven tot dit moment wordt de vrijval circa 0,8 miljoen lager. Dit bedrag kan nog iets wijzigen als gevolg van verplichtingen.

Budgetten BUIG, participatiebudget en bijstandsverlening zelfstandigen

Jaarlijks worden eind september de voorlopige budgetten bekendgemaakt die gemeenten ontvangen op grond van de Wet BUIG, de Wet participatiebudget en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen.

Het financiële effect van de voorlopige budgetten op de begroting 2013 schatten we nu in op een nadeel van 4,4 miljoen euro. Hierbij hebben we rekening gehouden met een voordeel als gevolg van een neerwaartse bijstelling van het (landelijke) aantal bijstandsgerechtigden.

De definitieve budgetten over 2013 worden september 2013 bekend gemaakt. Op dat moment kunnen we aangeven wat het effect op het resultaat in 2013 is. Uw raad wordt hierover met een afzonderlijke brief geïnformeerd.

Het regeerakkoord en het effect op de gemeenten

Onlangs is het nieuwe regeerakkoord ("Bruggen slaan") gepresenteerd. VVD en PvdA willen dat de gemeente de eerste overheid wordt. Gemeenten krijgen een grote rol in de hervormingen van vooral het sociale domein (jeugdzorg, Wmo en participatiewet). Daarbij gaat het nieuwe kabinet ervan uit dat gemeenten deze taken goedkoper kunnen uitvoeren dan het Rijk. Dit betekent dat er gekort wordt op de gelden die met de nieuwe (en bestaande) taken gepaard gaan.

Met de overheveling van taken wil het nieuwe kabinet ook inzetten op het creëren van grotere (100 duizend plus) gemeenten. Dit gaat gepaard met een efficiency korting voor gemeenten. Het is nog onduidelijk wat deze maatregel financieel voor Groningen gaat betekenen.

Hieronder hebben we een eerste inventarisatie gemaakt van de (financiële) effecten van het regeerakkoord voor de gemeente Groningen, voor zover we dit nu kunnen inschatten. De inschatting van de financiële effecten kent nog een grote mate van onzekerheid, vooral omdat veel maatregelen van het nieuwe kabinet nog nader uitgewerkt moeten worden.

Inventarisatie financiële effecten regeerakkoord

Het regeerakkoord bevat een pakket aan maatregelen dat tot en met 2017 optelt tot 16 miljard euro aan netto bezuinigen. Dat is inclusief beleidsintensivering van 3,9 miljard euro. De in onderstaande tabel opgenomen maatregelen hebben een direct effect op ons meerjarenbeeld. Dit effect (specifiek voor de gemeente Groningen) staat weergegeven in onderstaande tabel.

Bedragen x € 1 mln	2013	2014	2015	2016	2017	struct
1. Trap op, trap af systematiek	0,7	0,2	-0,6	-3,0	-4,5	-3,9
2. Afroming budget voor onderwijshuisvesting	0,0	0,0	-3,6	-3,6	-3,6	-3,6
3. Afschaffing BTW compensatiefonds	0,0	-2,5	-6,9	-6,9	-6,9	-6,9
Totaal	0,7	-2,3	-11,1	-13,5	-15,0	-14,4

1. "Trap op trap af"

De uitgaven van het Rijk bepalen de omvang van het gemeentefonds. Als het Rijk meer uitgaven doet, ontvangen gemeenten een hogere uitkering uit het gemeentefonds. Als het Rijk minder uitgaven doet, bijvoorbeeld als gevolg van bezuinigen, leidt dit voor gemeenten tot een lagere uitkering uit het gemeentefonds. Deze systematiek wordt 'trap op, trap af' genoemd.

In 2013 en 2014 stijgen de inkomsten uit het gemeentefonds nog licht, vanaf 2015 dalen de inkomsten door de rijksbezuinigingen.

2. Afromen onderwijshuisvesting

Uit onderzoeken blijkt dat gemeenten minder uitgeven aan onderwijshuisvesting dan wat gemeenten hiervoor (indicatief) ontvangen uit het gemeentefonds. Het gemeentefonds wordt hiervoor structureel met 256 miljoen euro gekort vanaf 2015. Voor Groningen betekent dit een korting van ongeveer 3,6 miljoen euro vanaf 2015.

3. Afschaffen BTW compensatiefonds

In het regeerakkoord is voorzien in de afschaffing van het BTW-compensatiefonds (BCF). Dit kan voor de gemeente Groningen grote financiële consequenties hebben. De VNG heeft al aangegeven geen voorstander te zijn van het afschaffen van het BCF. Wij delen deze mening.

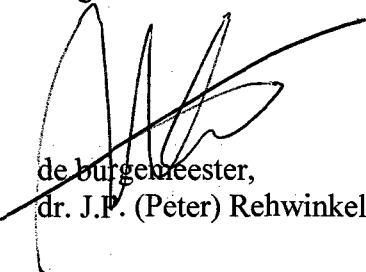
Bij de oprichting van het BCF is het gemeentefonds verlaagd ter bekostiging van het BCF. Deze verlaging was voor Groningen circa 19 miljoen euro. Wanneer wordt gestopt met het BCF zal de verlaging het gemeentefonds weer worden teruggedraaid. Hierbij houdt het Rijk wel rekening met het budgettaire nadeel dat het Rijk momenteel kent met het BCF.

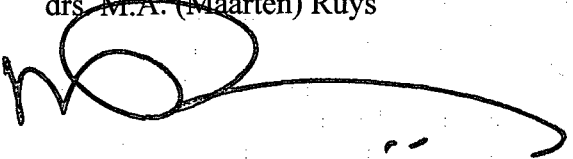
De financiële uitwerking van deze maatregel voor Groningen is onduidelijk. Het regeerakkoord bevat onvoldoende informatie om een goede berekening te kunnen maken. Om toch een indicatie te geven hebben we voorlopige inschatting van het nadeel gemaakt. Deze komt uit op een structureel nadeel van zo'n 7 miljoen euro. Mogelijk is er ook sprake van een incidenteel nadeel in 2014 en kan het stoppen met het BCF effect hebben op de kosten van projecten. Momenteel worden de effecten van het stoppen met het BCF door het Rijk in kaart gebracht.

Naast de maatregelen die een direct gevolg hebben zijn er ook maatregelen die op voorhand geen beslag leggen op de gemeentebegroting, omdat het Rijk ervan uitgaat dat gemeenten de taken goedkoper en efficiënter kunnen uitvoeren. Wij gaan ervan uit dat, overeenkomstig bestaande afspraken, deze effecten worden doorgegeven aan de betreffende sector.

In bijlage 3 is een overzicht van en een toelichting op deze maatregelen opgenomen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bijlage 1.**Oprichtingen en opheffingen Stad Groningen, 2011**

	Oprichtingen	Opheffingen
Landbouw, bosbouw, visserij	5	2
Industrie	46	26
Productie/distributie/handel in elektriciteit, aardgas	2	1
Bouw	91	67
Auto, handel en reparatie	43	20
Groothandel	79	44
Detailhandel	239	165
Vervoer en opslag	83	37
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking	85	81
Informatie en communicatie	235	104
Financiële instellingen	19	97
Zakelijke dienstverlening	678	267
Openbaar Bestuur	10	2
Onderwijs	154	40
Zorg	289	91
Overige dienstverlening Cultuur, sport en recreatie	346	116
totaal	2.404	1.160

Bron: Kamer van Koophandel

Oprichtingen en opheffingen Stad Groningen, 2012

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 1 t/m 3
Oprichtingen	731	546	569	1.846
Opheffingen	400	267	240	907

Bron: Kamer van Koophandel

Noot: In verband met de omvorming van registers worden de aantallen vaak bijgesteld. De aantallen kunnen daardoor afwijken van informatie die eerder is verstrekt.

Bijlage 2.

Erratum (2) gemeentebegroting 2013.

Pagina 35

Activiteit Uitvoering nieuw armoedebeleid

Hier wordt ten onrechte de indruk gewekt dat een bezuiniging van 200 duizend euro gerealiseerd kan worden op de stadspas. Ditzelfde geldt voor de bezuiniging op inkomensondersteunende maatregelen. Beide gaan niet door. De tekst wordt hierop aangepast.

Pagina 41

Activiteit Detacheringen

Hier wordt in de laatste regel per abuis gesproken over interne detacheringen bij stadstoezicht. Dit moet zijn Stadsbeheer.

Pagina 84

Activiteit Techniek educatie

Eén van de genoemde getallen is niet juist wat verwarring oplevert. Het in de voorlaatste zin genoemde bedrag van 230 duizend euro moet vervangen worden door het bedrag van 360 duizend euro.

Pagina 114

Tabel meetbaar resultaat

De tweede (middelste) indicator betreft het percentage 5-jarigen met overgewicht.

Pagina 119

Activiteit Noodopvang en kindersteun

In de tekst wordt de indruk gewekt dat we voornemens zijn ook voor 2014 een bedrag van 345 duizend euro beschikbaar te stellen uit de extra beleidsmiddelen voor uitvoering van het project perspectief. Dit is echter alleen het geval voor het jaar begrotingsjaar 2013, conform bijlage 1 'Totaal extra beleidsmiddelen' op pagina 376.

Pagina 182

Beleidsveld Jongeren

Onder de eerste activiteit 'Toevoegen van kwalitatief hoogwaardige jongerenhuisvesting' staat aangegeven dat in 2011 iets meer jongereneenheden dan gepland zijn opgeleverd (632). Dit klopt niet. Voor 2011 (begroting 2011) was beoogd 800 wooneenheden op te leveren. Er zijn dus iets minder eenheden opgeleverd dan (aanvankelijk) gepland.

Pagina 194

Beleidsveld Woonschepenhaven

In de tekst onder het kopje doelen schrappen wij in de laatste zin de woorden 'de Diepenring'. Voorstel is het project Diepenring te stoppen. Het verwacht/beoogd resultaat onder de Activiteit Woonschepenhaven hoor hier niet thuis en wordt geschrapt.

Pagina 211

Beleidsveld Bewonersparticipatie bij onderhoud van de leefomgeving

De tekst activiteit Bedrijventerreinen ontbreekt. De volgende tekst moet worden ingevoegd na de activiteit Borgschouw ter vervanging van de twee daaropvolgende tekstfragmenten 'verwacht/beoogd resultaat':

Bedrijventerreinen [Lopen beleid]

Ondernemers worden meer betrokken bij het onderhoud en beheer van de openbare ruimte op bedrijventerreinen. Dit doen we onder andere door de implementatie van parkmanagement op Westpoort en Roodehaan. De bedrijven die zich daar vestigen krijgen daar zelf zeggenschap over – en verantwoordelijkheid voor het onderhoud van een deel van het terrein. Ook in andere (bestaande) bedrijventerreinen streven we naar meer afstemming met bedrijven over het onderhoud. Zo gaan we voor Zernike, samen met bedrijven en kennisinstellingen, concreet aan de slag met het opzetten van parkmanagement, waarbij de samenwerking op het gebied van beheer en onderhoud belangrijk onderdeel is. We willen doorgaan met het actief betrekken van ondernemers bij de BORG-schouw op hun bedrijventerrein en willen waar mogelijk initiatieven (vanuit het Fonds Ondernemend Groningen) ondersteunen op het gebied van beheer en onderhoud op het snijvlak van privaat en openbaar terrein. In het programma Economie en werkgelegenheid wordt verder ingegaan op de samenwerking tussen bedrijfsleven en gemeente en de projecten die opgezet worden vanuit het Fonds Ondernemend Groningen met cofinanciering van gemeentelijke middelen.

Verwacht/beoogd resultaat

- Verdere uitwerking van het onderdeel onderhoud en beheer binnen parkmanagement Westpoort en Roodehaan.

Bijlage 3:

Bezuinigingsmaatregelen die geen direct effect hebben op het meerjarenbeeld

In onderstaande tabel staan de maatregelen die geen direct effect hebben op het meerjarenbeeld. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de bij deze maatregelen horende taakstellingen worden doorgegeven aan de sector.

In de tabel worden de bedragen vermeld die het kabinet landelijk wil besparen (een - bedrag betekent een besparing voor het Rijk). Het specifieke effect van een maatregel voor Groningen is afhankelijk van de verdeling die het kabinet kiest per maatregel.

NB: in onderstaande tabel staan de macrobedragen (dus niet sec voor Groningen!)

Bedragen x € 1 mln	2014	2015	2016	2017	struct
1. Vervallen functie begeleiding in AWBZ	-290	-1.540	-1.565	-1.580	-1.700
2. Huishoudelijke hulp inkomensafhankelijk beperken	-89	-975	-1.140	-1.140	-1.140
3. Intensivering arbeidsmarkt zorg	0	0	0	100	100
4. Verplicht hergebruik scootmobiel/ rolstoel etc. in Wmo	0	-15	-25	-50	-50
5. Ontschotten Jeugdzorg	0	-40	-100	-150	-150
6. Schrappen eigen bijdrage Jeugdzorg	0	70	70	70	70
7. Maatwerkvoorziening inkomensondersteun chronisch zieken	100	709	759	761	761
8. Participatiewet					
- Efficiencykorting participatiebudget	-40	-90	-140	-190	0
- Wajong		-40	-80	-120	-1.180
- WSW	-20	-50	-70	-90	-650
9. Huishouduitkeringstoets		-80	-80	-80	-80
10. Algehele arbeids- en reïntegratieplicht en naleving WWB	-13	-45	-90	-95	-95
11. Ombuiging re-integratie	-55	-83	-110	-138	-138
12. Intensivering armoedebeleid	80	100	100	100	100
13. Lagere apparaatskosten gemeenten	0	-60	-120	-180	-975
14. Terugdraaien vermindering politieke ambtsdragers	0	110	110	110	110
15. Vermindering raadsleden met 10%	0	-18	-18	-18	-18
16. Afschaffen wet. Verpl. maatschappelijke stages	0	-20	-70	-75	-75
17. Assurantiebelasting naar 21%	-1.379	-1.403	-1.403	-1.403	-1.403
Totaal	-1.706	-3.470	-3.972	-4.168	-6.513

Wmo

Het is de bedoeling om van de Wmo steeds meer een voorziening te maken voor individueel maatwerk. Daarvoor gaan een aantal zaken extra over van de AWBZ naar de Wmo.

1. De verzorging, begeleiding en dagbesteding worden in 2015 overgeheveld naar de Wmo en veranderen daarmee van een verzekerd recht in een voorziening. De aanspraak op de functie dagbesteding wordt geschrapt en de aanspraken op persoonlijke verzorging worden ingeperkt. De budgetten

worden overgeheveld naar gemeenten met een korting oplopend tot 1,6 miljard euro in 2017.

2. Het beroep op de bestaande huishoudelijke hulp in de WMO wordt voor nieuwe cliënten in 2014 beëindigd. Voor bestaande cliënten gaat de maatregel een jaar later in. Gemeenten behouden 25% van het budget voor een maatwerkvoorziening. Voor Groningen betekent dit een verlaging van de Wmo uitkering van circa 11,5 miljoen euro.

3. Er wordt 100 miljoen euro ingezet om het voor gemeenten financieel mogelijk te maken huishoudelijke dienstverlening aan te bieden, waarbij voor de dienstverlener in beginsel dezelfde sociale rechten gaan gelden als voor gewone werknemers.

4. Hulpmiddelen zoals rolstoelen en scootmobiel worden verstrekt door gemeenten binnen de Wmo. Hiervoor geldt voortaan een plicht tot hergebruik. Er wordt taakstellend uitgegaan van een structurele opbrengst van 50 miljoen.

Jeugdzorg

De jeugdzorg wordt per 1 januari 2015 (was 1 januari 2014) gedecentraliseerd naar gemeenten. De decentralisatie omvat alle onderdelen. Evenals bij de Wmo gaat de invoering van de Jeugdzorg gepaard met efficiencykortingen.

5. Het jeugdzorgbudget, dat per 2015 met een decentralisatie-uitkering naar gemeenten wordt overgeheveld, wordt additioneel verlaagd met 150 miljoen euro, met een groei in 2015 en 2016.

6. De introductie van een eigen bijdrage in de jeugdzorg wordt ongedaan gemaakt.

Chronisch zieken en gehandicapten

7. Voor het leveren van maatwerk door gemeenten aan chronisch zieken en gehandicapten die in de knel kunnen komen door meerkosten komt structureel ruim 760 miljoen euro beschikbaar. Dit budget wordt vrijgemaakt uit het afschaffen van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg), de fiscale regeling voor aftrek van specifieke zorgkosten, de daarmee samenhangende Tegemoetkoming Specifieke Zorgkosten (TSZ) en de Compensatie Eigen Risico (CER).

Participatiewet

8. De gemeenten krijgen een spilfunctie in de opvolger van de wet werken naar vermogen: de participatiewet. Het is de bedoeling om de participatiewet per 1 januari 2014 in te voeren. Deze vervangt de Wwb, Wsw en een deel van

de Wajong. De re-integratie en begeleidingsbudgetten worden samengevoegd in een gebundeld re-integratiebudget dat overkomt naar gemeenten met een korting.

9. De huishoudinkomenstoets wordt vervangen door een huishouduitkeringstoets. Dit voorkomt dat binnen een huishouden sprake kan zijn van stapeling van uitkeringen.

10. Om het activerende karakter van de bijstand te vergroten, geldt de arbeids- en re-integratieplicht en de plicht tot tegenprestatie naar vermogen voortaan voor iedereen. Er zijn geen categoriale ontheffingen meer.

11. Het re-integratiebudget van UWV en het participatiebudget van gemeenten worden gekort. De korting wordt voor 30% verhaald op het re-integratiebudget van het UWV en voor 70% op het participatiebudget van gemeenten.

Armoedebeleid/individuele bijstand

12. De individuele bijzondere bijstand voor daadwerkelijk gemaakte kosten wordt verruimd. Extra aandacht is er voor gezinnen met kinderen, werkenden met een laag inkomen en ouderen met een klein pensioen. Hiervoor wordt structureel 100 miljoen euro vrijgemaakt.

Efficiënter werken

13. Het regeerakkoord rekent op een efficiëntere werkwijze van de opgeschaalde gemeentelijke overheid en voert op voorhand een veronderstelde kostenbesparing door op het gemeentefonds.

Minder raadsleden

14. en 15. Het verminderen van het aantal politieke ambtsdragers met 25% zoals opgenomen in het regeerakkoord Rutte I vindt voor gemeenten geen doorgang. De opgenomen korting hiervoor van 110 miljoen euro vanaf 2015 vervalt. In plaats hiervan wordt een dualiseringscorrectie toegepast. Dit betekent dat het aantal raadsleden wordt teruggebracht tot op het niveau van voor de dualisering van het gemeentebestuur (betekent een vermindering van 10%).

Verplichte stages afgeschaft

16. De wettelijke verplichte maatschappelijke stages worden per 2015 afgeschaft. Daarbij zal een uitname, oplopend tot 75 miljoen euro in 2017, uit het gemeentefonds plaatsvinden.

Assurantiebelasting

17. Het tarief van de assurantiebelasting wordt per 1-1-2013 verhoogd naar 21%. Deze maatregel heeft ook gevolgen voor de door de gemeente afgesloten verzekeringen. De exacte lastenstijging als gevolg van deze maatregel is nog onbekend, maar wordt voorlopig geschat op maximaal 200 duizend euro.

Over de beoogde invoering van het schatkistbankieren en de Wet Hof wordt u afzonderlijk geïnformeerd.